

Kunstfestivals geven Utrecht veel allure

Jett Rebel op het Bevrijdingsfestival in Utrecht in 2016

FOTO MARCEL WAGENAAR

PETER VUSSE000

Met Tweetakt start morgen het nieuwe festivalseizoen in de buitenlucht. Een zomer lang vullen de pleinen zich met sfeervolle optredens en uitgelaten publiek. Maar is Utrecht nog wel die gezellige, hoog aangeschreven festivalstad?

PETER VAN DE VUSSE

Utrecht staat in de top als het gaat om het aantal muziekfestivals in steden. Na Amsterdam en Rotterdam staat Utrecht met 43 festivals derde in de ranglijst van de vorig jaar verschenen Festival Atlas over 2015. Voor gemeenten als Eindhoven en Den Haag. Wie kijkt naar het aanbod, ziet dat er steeds meer food-, bier- en wijnfestivals in de binnenstad komen. Dit tot ergernis van omwonenden.

„43 festivals is best veel”, vindt Rob van Doggenaar, coördinator van het Utrechts Festival Overleg (UFO), een platform voor 18 niet-commerciële festivals, zoals SPRING (zie kleine foto), het

Bevrijdingsfestival en Le Guess Who?. „Of het er te veel zijn, is moeilijk te zeggen. Het is belangrijk om een onderscheid te maken tussen binnen- en buitenfestivals en tussen commerciële en culturele festivals. De markt is vrij; iedereen kan met een vergunning in principe een festival organiseren.”

„Je moet je bewust zijn van wat het festival doet met de stad. Hoe je omgaat met de omgeving en de publieke ruimte. Als je de buurt niet goed informeert en de overlast onvoldoende beperkt, red je het niet. De 'kunstfestivals' hebben een hele andere noodzaak dan de commerciële festivals. Zij zijn ontstaan om een bepaalde kunstvorm aan het publiek te brengen”, licht de coördinator toe.

Van Doggenaar en artistiek directeur van festival SPRING Rainer Hofmann vinden dat Utrecht een goed festivalklimaat heeft. Hofmann: „Vergeleken met twintig jaar geleden is de leefbaarheid en de openheid van de groeiende stad verbeterd. De festivals hebben daaraan bijgedragen.”

Toonaangevend

De culturele festivals hebben een divers aanbod, ieder voor een eigen, elkaar soms overlappende, doelgroep. Denk aan Festival Oude Muziek, Nederlands Film Festival of het Bevrijdingsfestival. „De kunstfestivals vullen het culturele programma van de musea en de stadsschouwburg aan”, licht de artistiek directeur toe.

Utrecht heeft niet alleen een boost gezien in het aantal food- en bierfestivals. Met het Utrecht International Comedy Festival, het Café Theater Festival, Le Guess Who? en Bombarie kwamen er ook toonaangevende festivals bij. Volgens Hofmann en Van Doggenaar moet de gemeente zorgen voor een goede balans

tussen de behoefte aan cultureel aanbod en rust.

„De gemeente zou wat meer moeten sturen”, zegt Van Doggenaar. Hofmann: „NUtrecht in Zuilen was voorbestemd als cultureel centrum. Maar dat is niet ingevuld. De gemeente moet transparante regels hebben. En de groeiende stad moet nadenken over spreiding van activiteiten, meer dan alleen festivals”.

Maar de festivaldirecteur wijst er ook op dat Utrecht geen kleine provincie stad is. „Wie rust wil, moet niet aan de Neude of op het Ledig Erf wonen, maar in een zijstraat.”

Internationaal

De kunstfestivals passen bij het DNA van de stad. „De UFO-festivals zijn uniek en zie je elders niet. Ze voegen wat toe”, stelt Van Doggenaar. Hofmann heeft gemerkt hoezeer SPRING, een fusie tussen Springdance en Festival aan de Werf, gegroeid is. „Het bezoekersaantal voor SPRING is verdubbeld naar 20.000. SPRING heeft een stevige positie en wordt internationaal gezien als een belangrijk festival voor podiumkunsten. Festivals die van internationale betekenis zijn, zoals HAFF, Le Guess Who?, Gaudeamus Muziekweek, Impakt en Festival Oude Muziek, zijn belangrijk voor de profilering van de stad.”

„De festivals zouden zich nog meer moeten verbinden met de stad”, vindt Van Doggenaar. Veel doen dat al, bijvoorbeeld SPRING en Le Guess Who?. Hofmann: „In mei zijn er twee voorstellingen van een Marokkaanse choreografe in winkelcentrum Kanaleneiland. Die productie wordt ook opgevoerd op De Uithof en op de Stadhuisbrug. En Le Guess Who? zoekt samenwerking met ondernemers in

de Voorstraat voor het
randprogramma van Le Mini
Who?."

Hofmann en Van Doggenaar
verwachten dat er over vijf jaar nog
meer festivals zijn. „Meer
inwoners, meer sporten, meer
restaurants en meer
foodtruckfestivals. Of er ook meer
cultuurfestivals komen, is de vraag.
Het cultuurbudget groeit niet."

Ruimte voor nieuwe festivals is er
wel. Van Doggenaar oppert een
festival rond het Nederlands
Kamerkoor of een interdisciplinair
festival met technologie. Hofmann:
„Of eentje rond de groeiende
Utrechtse game-industrie Dutch
Game Garden."